

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIAUS PAVADUOTOJAS

SPRENDIMAS DĖL REIKŠMINGŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOJE

2012 m. rugsėjo 13 d. Nr. SP-20
Vilnius

Išnagrinėjusi valstybinio audito, atlikto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijoje, 2012 m. liepos 16 d. ataskaitą Nr. FA-P-10-5-42 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, n u s t a t a u:

1. Ministerijai pavaldus Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras nevykdė Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 1 dalies reikalavimo apskaitą tvarkyti pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus ir 4 straipsnyje numatytų reikalavimų apskaitos informacijai, kad ji būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams, nes buhalterinę apskaitą 2011 metais tvarkė netinkamai:

1.1. Centras pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 16 straipsnio reikalavimus, nes pagal savo poreikius nepatvirtino apskaitos registrų formos, turinio ir skaičiaus, apskaitos registruose (sąskaitose) neregistravo ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių.

1.2. Centras pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalių reikalavimus, kad kiekvienos ūkinės operacijos arba kiekvieno ūkinio įvykio vertė turi būti įrašoma į sąskaitos (sąskaitų) debetą, o jai lygi suma – į kitos sąskaitos (sąskaitų) kreditą, nes ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų dydžio arba struktūros pasikeitimu, neįtraukė į apskaitą ir nedarė dvejybinio įrašo.

1.3. Centras pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 dalies ir 16 straipsnio reikalavimus, nes centro pildomų ilgalaikio turto apyvartos ir nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraščių bei darbo užmokesčio apskaitos žiniaraščio (memorialinio orderio Nr. 5) forma ir turinys minėtų teisės aktų reikalavimų neatitiko.

1.4. Centras pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 patvirtintų Inventorizacijos taisyklių (2008 m. balandžio 17 d. nutarimo Nr. 370 redakcija) 4 punkto reikalavimus, nes audito metu nepateikė inventorizuotų skolų (mokėtinų ir gautinų) tarpusavio atsiskaitymų suderinimo aktų su visais tiekėjais ir paslaugų gavėjais, taip pat pažeidė Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 straipsnio 9 dalį, nes centro

finansinėse ataskaitose nurodytų gautinų sumų ir įsipareigojimų sąskaitų likučių nepagrindė inventorizavimo duomenimis.

1.5. Centras pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 5 punktą ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1K-223 (2009 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 1K-444 redakcija) patvirtinto 17-ojo Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 15 ir 45 punktus, nes apskaitoje neregistravo debetinių (finansinio turto) ir kreditinių (finansinių įsipareigojimų) įsipareigojimų.

1.6. Centras nesilaikė Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnio reikalavimų, nes 2011 metų finansines ataskaitas sudarė ne pagal buhalterinių sąskaitų duomenis.

2. Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimą, kad ūkinės operacijos turi būti pagrįstos apskaitos dokumentais arba su jomis susijusių ūkinių operacijų apskaitos dokumentais, taip pat pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 punktą, kad metams pasibaigus asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos, skirtos programoms finansuoti, grąžinamos į biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos, ir to paties įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, nes 2011 metų pabaigoje 142,2 tūkst. Lt biudžeto asignavimų į biudžetą negrąžino, o panaudojo 2012 metų išlaidoms dengti ir mokėjimų nepagrindė apskaitos dokumentais:

2.1. Ministerija Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1086 ir 2011 m. gruodžio 29 d. tarptautiniu mokėjimo pavedimu Nr. 499 51,2 tūkst. Lt sumokėjo dalyvavimo projekte „Šiaurės matmens partnerystė visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje“ 2012 m. narystės mokesčių.

2.2. Ministerija sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1085 ir 2011 m. gruodžio 29 d. tarptautiniu mokėjimo pavedimu Nr. 498 39,8 tūkst. Lt sumokėjo dalyvavimo Tarptautinėje sveikatos terminologijos standartų plėtros organizacijoje (IHTSDO) ir SNOMED narystės mokesčių, nors šios organizacijos pateiktoje sąskaitoje nurodytas mokėjimo terminas 2012 m. vasario 15 d.

2.3. Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, vadovaudamasi sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1087 ir 2011 m. gruodžio 23 d. tarptautiniu mokėjimo nurodymu Nr. 179, sumokėjo 22,9 tūkst. Lt dalyvavimo tarptautinėje organizacijoje „Farmacijos inspekcijų bendradarbiavimo schema“ (angl. – *Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme PIC/S*) 2012 m. narystės mokesčių, nors šios organizacijos pateiktoje sąskaitoje nurodytas 2012 m. balandžio 30 d. mokėjimo terminas.

2.4. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras 2011 m. gruodžio 30 d. avansiniu mokėjimu už būsimas 2012 m. išlaidas Valstybinei mokesčių inspekcijai sumokėjo 25,1 tūkst. Lt

gyventojų pajamų mokesčių ir 3,2 tūkst. Lt panaudojo 2011 metais nepatirtoms transporto, komunalinių ir kitų paslaugų išlaidoms apmokėti.

3. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011 m. lapkričio 21 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-3720/2011 panaikino Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2011 m. kovo 25 d. įsakymą Nr. PI-68 atleisti tarnybos vadovybės atstovą kokybei (direktoriaus pavaduotoją) iš pareigų ir neteisėtai atleistam darbuotojui priteisė vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką. Šiam teismo sprendimui vykdyti tarnyba panaudojo 34,2 tūkst. Lt (darbo užmokesčiui už priverstinės pravaikštos laiką) ir 10,6 tūkst. Lt (darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų) Asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo programos lėšų. Taip tarnybai padaryta 44,8 tūkst. Lt turtinė žala, nes tokia asignavimų dalis nebuvo panaudota Asmens sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo programoje numatytiems tikslams, uždaviniams ir priemonėms vykdyti, o tarnyba neįvykdė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2010 m. gruodžio 9 d. įstatymo Nr. XI-1209 redakcija) 5 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytos pareigos skirtas lėšas naudoti pagal nustatytą paskirtį ir 7 punkte nustatytos pareigos užtikrinti programos vykdymo ir jai vykdyti skirtų lėšų naudojimo ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, taip pat minėto įstatymo 7 straipsnio 1 punkte nustatytos pareigos paskirtus asignavimus naudoti efektyviai, rezultatyviai ir programoje nustatytiems tikslams.

4. Ministerija pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1673 redakcija) 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą, Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1S-21 (2006 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 1S-10 redakcija) patvirtintos Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 9 punktą, kad pirkimo dokumentų kainodaros taisyklėse fiksuotos kainos apskaičiavimo būdas nustatomas, kai iš anksto (iki pirkimo pradžios) perkančioji organizacija gali pirkimo dokumentuose nurodyti pakankamai tikslų reikalingų paslaugų kiekį, ir sveikatos apsaugos ministro 2010 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. V-104 patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 45.7 ir 45.14 punktų reikalavimus, nes supaprastinto atviro konkurso (pirkimo Nr. 93427) Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo našlaičiams ir tėvų globos netekusiems vaikams (sveikiems – iki 3 metų, sutrikusios raidos – iki 7 metų amžiaus) paslaugoms pirkti sąlygų 9.4 ir 14.7 punkte nustačiusi fiksuotos kainos nustatymo kainodaros būdą, tų pačių sąlygų 14.3 punkte, 1 priede, 2 priede pateiktoje pasiūlymo formoje, 2010 m. rugsėjo 13 d. sutartyje Nr. S-195 ir 2011 m. balandžio 11 d. papildomame susitarime Nr. S-38 prie 2010 m. rugsėjo 13 d. sutarties nenurodė jokių aiškiai suprantamų, vienodų ir tikslų perkamų paslaugų kiekių ir pasiūlymo kainos apskaičiavimo ir išreiškimo būdų. Taip pat ministerija šio pirkimo metu pažeidė sveikatos apsaugos ministro 2010 m. vasario 10 d. įsakymu

Nr. V-104 patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 43 punkto reikalavimą, kad pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o ministerija nupirkti tai, ko reikia, nes skirtinguose pirkimo ir sutarties vykdymo dokumentuose (sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. V-667 patvirtintoje Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo našlaičiams ir tėvų globos netekusiems vaikams (sveikiems – iki 3 metų, sutrikusios raidos – iki 7 metų amžiaus) 2010–2012 metų programoje, jos priede pateiktame priemonių įgyvendinimo plane, supaprastinto atviro konkurso sąlygose, Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2006 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. 1S-5 (2008 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. 1S-73 redakcija) patvirtintos tipinės formos SK-1 II. 2 dalyje „Apimtis“, tiekėjo 2010 m. rugpjūčio 27 d. pasiūlyme Nr. 685, 2010 m. rugsėjo 13 d. Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo našlaičiams ir tėvų globos netekusiems vaikams (sveikiems iki 3 metų, sutrikusios raidos – iki 7 metų amžiaus) paslaugų pirkimo sutartyje Nr. S-195, 2011 m. balandžio 11 d. papildomame susitarime Nr. S-38 prie 2010 m. rugsėjo 13 d. sutarties ir Paslaugos teikėjo 2012 m. sausio 23 d. Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo našlaičiams ir tėvų globos netekusiems vaikams (sveikiems iki 3 metų, sutrikusios raidos – iki 7 metų amžiaus) 2011 metų programos priemonių įgyvendinimo ataskaitoje) nurodyti ministerijos perkamų paslaugų kiekiai ir jų matavimo kriterijai nesutapo arba jų nebuvo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, 18 straipsnio 1, 2, 3 ir 7 punktais ir 20 straipsniu, n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui sprendimo dėstomojoje dalyje išdėstytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus ir įpareigoti pašalinti dėstomosios dalies 1 punkte nurodytus buhalterinės apskaitos tvarkymo pažeidimus.

2. Įpareigoti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrą įstatymų nustatyta tvarka išieškoti Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos padarytą turtinę žalą (sprendimo dėstomosios dalies 3 punktas).

3. Įpareigoti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrą įstatymų nustatyta tvarka traukti pažeidimus padariusius asmenis tarnybos ar drausminėn atsakomybėn (sprendimo dėstomosios dalies 1, 2 ir 4 punktai).

4. Nustatyti:

4.1. 90 kalendorinių dienų sprendimo nusprendžiamosios dalies 1 ir 2 punkto įvykdymo terminą ir 5 kalendorinių dienų informacijos apie sprendime nurodyto įpareigojimo įvykdymą pateikimo Valstybės kontrolei terminą, skaičiuojant nuo jo įvykdymo.

4.2. 70 kalendorinių dienų sprendimo nusprendžiamosios dalies 3 punkto įvykdymo terminą ir 5 kalendorinių dienų informacijos apie sprendime nurodyto įpareigojimo įvykdymą pateikimo Valstybės kontrolei terminą, skaičiuojant nuo jo įvykdymo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotoja

Daiva Bakutienė